

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 167. Ex Scriptura ostenditur, quòd necessitas amoris Dei propter se,
frustraneum non reddat Pœnitentiæ Sacramentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

Generalis Aquaviva edidisse. Sic enim habetur in epistola operi praefixa, ut supra dixi, & hic repetere adversariorum cogit importunitas.

2068 Per similes additiones alteratum fuisse opus Toletii, supra demonstravimus. Eat proinde Slaughterus cum figmentis suis, quorum falsitas luce meridiana clarior est ex praemissis. Si contentus non sit exercitii Patronorum assertionis nostrae, quem produximus, generosis etiam de Societate militibus numerosum, novae Cohortis Ducem ei de Societate addemus R. P. Ayrautum, Vice-Provincialem Franciae; utpote qui, teste Illustrissimo D. Jacobo Nicolao Colbert, Archiepiscopo Rothomagensi, in epist. Pastor. anni 1697. suis omnibus e Diocesi Rothomagensi expressis mandavit, ut exacte sequerentur morum principia, ab eodem Illustrissimo tradita. Quorum lectum est istud: *quisquis amorem Dei inchoatum necessarium asserit ad excludendum peccati affectum, alienissimus est a sustinenda pura Lutheri doctrina. Septimum: confiteor, quod sine aliquo Dei amore nulla sit conversio, quodque peccator esse nequeat satis dispositus ad justificationem in Sacramento Poenitentiae, nisi diligere incipiat Deum, tanquam fontem omnis justitiae.* De contraria vero doctrina Authoris libelli, cui titulus: *Les difficultez proposees, &c.* laudatus Archiepiscopus conqueitur, quod incognita fuerit ante saeculum novissimum, in quo initio proposita fuit (inquit) ut probabilis; nunc autem vix comprehensibili cecitate proponitur velut sola Catholica: ita ut dicat, quod *quisquis inchoatum amorem exigit ad eliminandum e corde hominis affectum omnem peccati, puram doceat doctrinam Lutheri.* Sic pro fidei articulo proponitur error oppositus veritati; quam constantiter tradit Scriptura, Traditioque, estque per se evidens, quod bono, reus factus peccati mortalis, per Poenitentiae Sacramentum justificari nequeat, nisi in amoris ordinem redeat per amorem Dei. At vero si peccator a timore servili ad amorem non transeat justitia, Deoque in corde suo non restituat principem in amore locum, quem creaturae dando, ipsamque pluraquam Deum amando, reum se fecerat leibalis criminis, semper ordinis est contrarius, semper Dei inimicus; semper proinde incapax recipiendi beneficium applicationis sanguinis Christi in Poenitentiae Sacramento. Hoc est quod sacrum Concilium Tridentinum satis perspicue significavit, inchoatum dilectionem Dei, tanquam fontem omnis justitiae, exigendo, velut dispositionem necessariam ad justificationem in Sacramento Baptismi. Sensus a veritate alienus, quem servilis attritionis Patroni Tridentino dederunt, toties & tam solide refutatus fuit, ut hodie renovari nequeat, nisi per ignorantiam, vel per malitiam. Cum gaudio videre est malam istam doctrinam ab omnibus bonis Theologis deseri. Jesuitarum Superiores conqueruntur, eam respici velut suae Societatis doctrinam. Certiores nos fecerunt, quod eam absolute damnarent, adhaerentque omnibus de amore Dei principis supra expressis, quibus doctrina continetur, quam omnes sectari volumus in hac Diocesi. Haecenus Illustrissimus ille. Videtur potest Illustrissimus Episcopus Porphyricus in lib. de contrit. & attrit. ubi novum alium e Societ. militem, imo militum egregium ducentem castris nostris adjungit, nimirum Illustrissimum D. Joachimum Colbert, Episcopum Montispefuitani, in sup. Cathechismo.

CAPUT CLXVI.

Patronorum servilis attritionis argumenta solvuntur.

2069 Argumenta illa vel petuntur ex Tridentino, & illis satisfactum est cap. 150. 151. 152. 153. vel

non sunt nisi s. phismata, seu illusiones & ludificationes rationis humanae, ex qua solide concludi nequit, in iis qua supra naturam sunt, ex voluntateque & institutione divina dependent, quae per rationem pure humanam nobis non innotescit, sed per revelationem divinam, nobis notificatam per Scripturam vel Traditionem.

Enimvero argumenta illa sunt primò, quòd frustra erit Poenitentiae Sacramentum, si ad illud necessaria sit veri nominis contritio, seu attritio ex vera Dei propter se dilectione. Nunquam enim operabitur effectum, ad quem primario & per se est institutum, remissionem scilicet peccatorum; utpote. quae semper inveniet remissa per veri nominis contritionem. Omnis quippe vera contritio, ex natura sua inseparabilis est a remissione peccatorum. Secundò: quòd omnis veri nominis contritio, omnis item vera Dei propter se dilectio sit contritio, dilectioque perfecta; adeoque justificet, ante actualem Sacramenti susceptionem. Tertio: quòd omnis homo Deum propter se super omnia diligens sit justus. Quae argumenta cum solidum non habeant in Scriptura, vel Traditione fundamentum, idè dixi, quòd non sunt nisi ludificationes rationis humanae. Hoc est, quòd ex sequentibus apparebit, sicut & quam verè Chrysostomus hom. 24. in Joan. dicat, *nihil esse pejus, quam humanis rationibus spiritualia subjicere*

CAPUT CLXVII.

Ex Scriptura ostenditur, quòd necessitas amoris Dei propter se, frustraneum non reddat Poenitentiae Sacramentum.

Primò id ostenditur ex Luc. 7. neque enim dubium, Mariam Magdalenam dilexisse Dominum, verique nominis contritione compunctam fuisse, priusquam Pharisei domum ingressa, ad pedes Domini se prostravit, lacrymis suis eos lavit, osculata est, unguento unxit. Cum dilectio, atque ex dilectione compunctio ipsam stimularit, ut ad haec faciendâ irrueret *importuna convitio, opportuna beneficio.* Ad quòd significandum, Salvator dixit: *remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum;* & dicendo, significavit, quòd prius tempore dilexerit, quam Salvator peccata ei remisit, uti Jacobus Ferrusius, Segovienis Episcopi Theologus (apud Pallavicinum Hist. Trident. lib. 12. cap. 10.) in Concilio Tridentino observavit, dicens: *dilexit* (inquit Christus) *per praeteritum, quia dilectio remissionem antecessit.* Dilectionem namque praeteriti temporis verbo, remissionem verbo praesentis temporis (*remittuntur*) expressit. Diligeat ergo, cum intravit, priusquam Christus diceret: *remittuntur ei peccata,* &c. Non protinus ergo peccata remittuntur, cum peccator diligit, & dilectivè compungitur. Quandoquidem Magdalena diligens & compuncta, teste Augustino, hom. 23. inter 50. accessit ad Dominum *immunda, ut rediret munda; accessit agra, ut rediret sana.* Nam quare fecit illa omnia, nisi ut sibi *Salvator dimitteret peccata? Prius* (addit ibidem) *judis lacrymas cordis* (per contritionem) & (postea) *lavatis Domini pedes obsequio confessionis.* Teste etiam Gregorio homil. 33. *nondum lota, sed lavanda ad fontem misericordiae cucurrit; convivantes non erubuit.* Quia tamen multum diligens hoc fecit, à Christo audire meruit: *remittuntur tibi peccata.* Quibus verbis per excellentiae potestatem Christus quasi absolvit ipsam, sive absolutionis sacramentalis effectum ipsi absque Sacramento contulit, ut docet sanctus Thomas 3. p. q. 64. a. 3. Si ergo absolutionem illam Salvatoris frustraneam non reddidit praecedens di-

lectio, contritioque Magdalene; nec Penitentia Sacramentum frustraneum reddit necessaria in eo dilectio, & contritio peccatricis animæ. Unde Mathias Bredenbachius in c. 3. Matth. exemplo Magdalene, improbat errorem hæreticorum dicentium, non posse nos prius diligere Deum, quam fide facta sit reconciliatio, quia Scriptura expresse testatur, Mariam Magdalenam dilexisse multum, antequam audiret: remittuntur tibi peccata tua.

Secundo, ex Acto. 9. ubi Apostoli Pauli conversio enarratur, qui tamen haud dubie conversus fuerit, atque ex dilectione contritus, dum de celo à Deo vocatus, & in terram prostratus, audit à Domini voce: *Saule, Saule, quid me persequeris? Ego sum Jesus, quem tu persequeris*, se paratum obtulit ad sequendum Dominum, dicens: *Domine, quid me vis facere?* Subito namque, non sine miraculo conversus fuerat, ut docet S. Thomas 1. 2. q. 112. a. 10. Et ideo, eà ipsa die, quâ id accidit, conversionem ipsius Ecclesia celebrat. Non proinde tamen diuissa sunt ei peccata, sed post trium dumtaxat dierum jejunium, dum Ananias, ad ipsum missus, ut ab ipso audiret, quid ipsum facere oporteret, baptismi necessitatem, ad peccatorum remissionem, ipsi ex parte Dei declaravit, dicens: *Exurge, & baptizare. Et abluere peccata tua*: ubi per ly peccata tua, non intelliguntur sola peccatorum poena, utpote à quibus proprie quis non abluatur, sed à peccatorum culpis & maculis, significatis etiam per cæcitatis squamas in oculis ejus. Quem admodum enim illæ cæcitas squamæ ex oculis, sic peccatorum maculae ex anima ipsius non ceciderunt, nisi per susceptum ab Anania baptismum. Idque manifestè declarat Augustinus serm. 1. de Sanctis. c. 4. dum ait: *Ananias baptizavit Saulum, & fecit de lupo agnum.* Et serm. 25. *Baptizavit Saulum. & fecit Paulum: baptizavit lupum, & fecit agnum.*

Tertio, sic arguuntur: Baptismi Sacramentum non est frustraneum diligentibus Deum, & contritis, ut proxime vidimus in exemplo Pauli, & amplius ostenditur exemplo Cornelii Centurionis, qui, licet vir religiosus, ac timens Deum, faciens elemosinas multas plebi, & deprecans Deum semper (Act. 10.) Deumque tunc dubio diligens, ab Angelo nihilominus jubetur advocare Petrum, & ab ipso audire, quid ipsum facere oporteat. Venit Petrus, ipsumque docuit credere in Christum, cui omnes Prophetae testimoniam perhibent, remissionem peccatorum accipere per nomen ejus omnes qui credunt in eum. Act. 10. Credidit itaque Cornelius, & accepto baptismi, remissionem accepit. Atqui que baptismi, eadem & reconciliationis est causa. Aug. lib. 7. de adult. conjug. in fine. Sicut ergo Baptismi, sic Penitentia Sacramentum frustraneum non est contritis, Deumque diligentibus.

Quarto, non omnis charitas, seu Dei propter se amor, est charitas perfecta, juxta divinam Scripturam, infra referendam. Non omnis ergo charitas per se justificat ante actualem Sacramenti susceptionem. Non omnis proinde charitas, nec omnis ex charitate contritio, tamen necessaria, frustraneum reddit Penitentia Sacramentum.

Quinto, totus Psalmus sextus inducit animam peccatricem, filiali affectu, magnâ etiam de peccatis amaritudine, suspirantem ad Deum pro eorum remissione, & dicentem v. 4. *sed tu Domine usquequò?* Quæ procul dubio verba sunt diligenti, fiduciaque filialis; quâ etiam plenus est vultus 6. ubi misericordiam petit, ut Deum in æternum laudet: *Quoniam non est in morte, qui memor sit tui: in inferno autem quis confitebitur tibi?* Nec tamen anima illa remissionem statim accepit. Ut

enim Augustinus in Psal. 6. laudata verba expendens: *sed tu Domine usquequò: quis (inquit) nos intelligit animam luctantem cum morbis suis; diè autem dilatam à Medico, ut ei persuadatur, in que mala se peccando præcipitaverit. Quod enim de facili sanatur, non multum cavetur. Nondum enim tam perfecta erat hæc anima, ut ei dici possit, adhuc loquente te dicam, ecce adsum.*

Sexto, non omnem veri nominis contritionem, tamen ex veri nominis charitate, seu Dei propter se dilectione profectam, per se justificat, sed solam perfectam, & ad hoc necesse esse, quod sit non solum maxima, sed vehementissima, atque hoc sensu perfecta, omnemque ignaviam & socordiam excludat, Catechismus Romanus p. 2. q. 26. probat ex eo quod in Deuteronomio c. 4. scriptum est: *Cum quaesieris Dominum Deum tuum, invenies eum, si tamen toto corde quaesieris eum, & totâ tribulatione anime tuæ. Et apud Hieremiam c. 29. Quaeritis me, & invenietis, cum quaesieris me in toto corde vestro.* Unde q. 32. inter Confessionis necessitatem: *Us enim hoc concedamus, contritione peccata deleri, quis ignorat illam adde vehementem, acrem, incensam esse debere, ut doloris acerbitas cum scelerum magnitudine aquare, conferrique possit?* Hoc est enim quod Scriptura locis illis innuit, sicut & in quibus exigit dolorem quasi parturientis, luctum unigeniti, rugitum quasi ursi, contritionem amarum. Istit namque locis quantalacumque contritionem non significari, sed admodum vehementem, incensam, & acrem, unanimes est sententia SS. Patrum Hermæ, Justini, Tertulliani, Cypriani, Cleri Romani, Paciani, Ambrosii, Basilii, Hieronymi, Augustini, Cesarii, Eligii, Vigili, Eucherii, Gregorii, Isidori, Bernardi, ut vidimus capite 31.

Septimo, in his quos in perfecta contritione exemplum nobis Scriptura proponit, nihil aliud invenimus, nisi intensissimos & acerrimos dolores (ait Petrus Soto lect. 15. de perfect. contrit.) *In David innumera sunt verba, rugientiam à gemita cordis mei. Nimivis clamant ad Dominum in fortitudine. Ezechias computat omnes annos in amaritudine anime suæ. Manasses egit penitentiam valde. Egredius Petrus flevisse amarè inextinguos Corinthus adde flevisse, ut Apostolus timeret, ne abundantiore tristitia absorberetur. Quilibet verò exempla ista perpendat, & (ut Tidennium ait lect. 14. cap. 4.) qui illos Sanctiorum clamores consideraverit: tibi soli peccavi: laboravi in gemitis... & alius hujusdem generis, facile intelliget, eos ex vehementi quodam antea vitæ odio, & ingenti peccatorum detestatione mansisse. Non omnis ergo Dei propter se dilectio, nec quantalacumque contritio ex Dei dilectione profecta, est dilectio & contritio perfecta; nec proinde per se justificans, sed vehemens dumtaxat & valde incensa. Non omni proinde Deum propter se diligenti, non omni se ad Deum ex amore convertenti, nec omni contrito magis promissa est peccatorum remissio, quam falsus promissa sit omni Deum invocanti, omni in Christum credenti, omni panem celestem manducanti, &c. sed (ut Petrus Soto ait ibidem) *eis qui ex corde perfectè hæc aiunt, promittitur gratia, ex auditu; salus, remissio, &c. nec aliud (inquit) sentiri potest sine magno errore.* Igitur ex necessitate divinæ dilectionis, profectaque inde contritionis, ad consequendam gratiam remissionis, inferri nequit frustraneum esse Penitentia Sacramentum.*

CAPUT CLXVIII.

Idem ostenditur ex sanctis Patribus.

Docent enim primo, non omnem Dei propter se dilectionem, nec omnem contritionem